

BIBLIOGRAFIE

1. ROZOREA, A., STERIAN, M. Testul arborelui. București. Paideia, 2000. 196p. ISBN 9738064031
2. ГУСЕВА, Т.,КАРАТЪЯН, Т. Психология личности: *конспект лекций*. Саратов. Изд. Эксмо, 2008. 160 стр. ISBN 978-5-699-26076-8
3. КОН, И. В поисках себя: Личность и ее самосознание. М.: Политиздат, 1984.
4. ЭЙДЕМИЛЕР, Э. Методы семейной диагностики и психотерапии. М.: „Фолиум”, 1996.

ÎNVĂȚĂREA ONLINE PE TIMP DE PANDEMIE

ONLINE LEARNING DURING THE PANDEMIC PERIOD

Maria Popescu, dr., lector,

UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Maria Popescu, PhD, lecturer, UPS "Ion Creangă"

<https://orcid.org/0000-0002-5383-2121>

CZU: 37.04:004+616-036.21

Abstract

Abstract Online learning can be defined as a form of education that ensures the continuation of the teaching process under normal conditions or epidemics, pandemics, self-isolation. This alternative way of training is studied by pedagogues, curricular experts and experts in communication technologies. All over the world, universities, colleges and schools are preparing their teachers for this change.

In this article I am going to write about the advantages and limitations of online learning. As the culture of our society changes in response to technological innovations, institutions and teachers need to adapt to them. Online learning planning involves not only identifying the content of the course, but also designing the types of interaction, in order to streamline the learning process.

Key-words: learning, effective learning, online vs offline learning, advantages and disadvantages of online learning.

Învățarea pe tot parcursul vieții, învățarea eficientă rămână o temă centrală pentru psihologie și actuală pentru cercetarea psihologică datorită complexității acestei activități fundamentale ale omului și importanței acestui proces pentru evoluția societății și a fiecărui individ în parte. Iar problematica învățării, precum: modalitatea, durata, condițiile, motivația, eficiența și altele, a fost abordată în decursul timpului de cele mai renumite curente și școli de psihologie, fiind legată de întreaga existență a ființei umane și considerată unul dintre cele mai semnificative procese și fenomene individuale și sociale [1, 2, 3].

Ultimii 30 de ani cunoașterea devine învechită tot mai repede iar informația devine tot mai accesibilă prin intermediul internetului, rețelelor de socializare, televiziunii, mass-media etc. Nevoia de învățare pe tot parcursul vieții crește, iar modelele de predare bazate pe transmiterea și stocarea cunoștințelor își pierd funcționalitatea și aplicabilitatea. În interiorul sistemului tradițional de învățământ rigid și adesea ineficient, se învață pentru a susține probele finale, pentru a primi notele scontate sau atestate și diplome. Totodată, cresc cerințele societății pentru modele de predare noi, ce tind către dezvoltarea abilității cursanților de a-și utiliza cunoștințele oricând necesare. Sesizând tot mai mult aceste aspecte, psihologii și pedagogii s-au confruntat cu necesitatea stringentă de a oferi alternative eficiente și viabile în învățământul modern. Modelele și tehnicile de predare orientate spre actorul învățării, concentrându-se spre procesele de construcție și utilizare a informației par potrivite pentru a întâmpina aceste noi cerințe. În special, teoriile integrative ale învățării, predării și evaluării prevăd posibilități mari de a dezvolta

deprinderile și abilitățile de muncă intelectuală a celui ce învață, în scopul autoreglării proceselor de învățare [2].

De doi ani tot se vorbește despre situația pandemică COVID-19 care are un impact fără precedent asupra sistemului de învățământ din lume. Din primăvara anului 2020 peste 195 de țări din lume au trecut la învățământul online, atât instituțiile de învățământ preuniversitare cât și cele universitare [6].

În acest context, mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea cursanților și a cadrelor didactice. Învățarea electronică nu semnifică doar portaluri educaționale, ea presupune învățarea pe tot parcursul vieții - cunoscutul „life long learning”. Desigur, cea mai cunoscută formă a învățământului online este cea instituționalizată, în special sub denumirea de învățământ la distanță, dar și instruire asistată pe calculator, instruire prin multimedia etc. Până la pandemie, E-learning câștigă teren în fiecare zi prin punerea în aplicare a noilor tehnologii în formare, acum cu atât mai mult este pus accentul pe această formă de învățare. Posibilitatea de a ne conecta prin intermediul unui Site Web pentru a dobândi cunoștințe noi pe linia de îndrumare de la oameni care sunt, uneori, la sute de kilometri distanță și a învăța aproape complet conținuturi noi în timp real, permite dobândirea de noi cunoștințe fără stresul de zi cu zi [4].

În întreaga lume, universitățile, colegiile și școlile pregătesc învățătorii, profesorii pentru schimbare. Pe măsură ce cultura societății noastre se schimbă ca răspuns la inovațiile tehnologice, instituțiile și profesorii trebuie să se adapteze. Formarea profesională și învățarea în modelul tradițional devin deja istorie. Lucrurile se mișcă rapid, iar profesorii și elevii trebuie să lucreze în echipă, să coopereze și să colaboreze pentru crearea unui mediu de învățare eficient prin utilizarea tehnologiilor moderne. În pandemie, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online desigur.

Cum am menționat deja, învățarea constituie procesul de formare a priceperilor și deprinderilor, achiziționarea cunoștințelor, formarea motivației, atitudinilor, dar și a comportamentului. Rezultatul învățării presupune o adaptare mai bună la mediul înconjurător. Tot ceea ce nu este înăscut poate fi învățat, prin experiență, prin contactul cu mediul social și cel natural, în acest fel în cadrul procesului de învățare este antrenat întreg psihicul uman, toate funcțiile sale. Pe de o parte, activitatea de învățare antrenează și implică toate procesele și funcțiile psihice, cum sunt percepțiile, reprezentările, imaginația, gândirea, memoria, limbajul, motivația, afectivitatea, voința și atenția. Pe de altă parte, învățarea, contribuie la modelarea, structurarea, chiar constituirea proceselor psihice, întrucât nu numai că le îmbogățește conținutul, dar totodată are loc constituirea de noi mijloace operatorii, de restructurări sau organizări în întreg psihicul uman. Învățarea se produce acolo unde acțiunile omului sunt dirijate de un scop conștient, la acea treaptă a dezvoltării când omul este capabil să-și regleze conștient acțiunile sale. Procesul de învățare definește oamenii la orice vârstă. Existența umană în sine este condiționată de învățare. Pentru a supraviețui suntem nevoiți să învățăm, să cunoaștem mediul, să ne cunoaștem apropiații și, forma cea mai profundă, să ne autodepășim. Iar cea mai nouă tendință în învățământ, cunoscută și apreciată ca cea mai eficientă și de dorit de până acum, este învățământul electronic. Cunoscut ca „e-learning” sau, mai nou, ca „e-education”, conceptul de învățământ electronic, virtual sau online este reprezentat de interacțiunea dintre procesul de predare – învățare prin tehnologiile informaționale. E-learning este în acest moment mai mult decât un concept, este parte din

învățământul actual, tinzând să devină tot mai căutat prin economia de timp pe care o implică. E-learning semnifică șansa omului de a se informa facil, rapid, în orice domeniu, nefiind condiționat de un suport letric sau de un intermediar cum ar fi profesorul. Acest concept permite flexibilizarea procesului de învățământ până la a oferi cea mai largă gamă de cărți electronice, recomandări, imagini texte și video [4].

Elevii și studenții s-au adaptat la învățământul online destul de repede comparativ cu cadrele didactice. Pasionați de gadgeturi smart, aplicații interesante sau jocuri online spectaculoase, preadolescenții și adolescenții rezonează destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presupus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului didactic în condiții normale sau de epidemii, pandemii, autoizolare, etc., prin intermediul tehnologiilor informaționale și a diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Această modalitate alternativă de instruire este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei aspecte pedagogice [2]:

- ✓ învățarea online de calitate,
- ✓ predarea online de calitate,
- ✓ proiectarea instruirii online.

Din aceste studii putem conchide că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii. Iar ceea ce cunoaștem despre învățarea online de calitate este că ea înseamnă [5]:

- ✓ timp acordat pentru planificare,
- ✓ pregătire minuțioasă pentru o lecție,
- ✓ situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a eficientiza procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, predându-se mai bine ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare. De fapt, învățarea poate fi mult facilitată prin intermediul internetului.

Sunt multe avantaje ale învățării online [5]:

- ✓ accesibilitatea materiei - cursanții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare, orice persoana din grupul de formare are acces la toate informațiile, oriunde și oricând, profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește, prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere etc. care facilitează considerabil procesul de învățare;
- ✓ feed-back-ul - folosirea conținuturilor interactive, existența conexiunii inverse rapide, informațiile pot fi expediate spre o persoană sau către mai multe în același timp, în mod individual sau pe grupuri în care utilizatorii comunică, membrii grupului pot face schimb de experiențe, păreri sau informații;

✓ program mai flexibil - timpul nu este determinat ca într-o sală de curs, învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp; elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Însă sunt și dezavantaje, cum ar fi [4]:

✓ dificultăți de utilizare a tehnologiilor – dezvoltarea rapidă a tehnologiilor noi, ceea ce creează obstacole în accesarea informațiilor, realizarea proiectelor, apar situații confuze, dezorientări, sarcini neclare, ceea ce generează dezinteresul și lipsa motivației;

✓ insuficiența comunicării reale – oamenii sunt ființe sociale și au nevoia de a interacționa cu ceilalți ”pe viu”, excesul comunicării virtuale are o influență negativă asupra dezvoltării psihosociale ale indivizilor, sunt considerabil sărăcite relațiile interumane atât între elevi și profesori cât și între elevi, cu reale efecte în timp;

✓ inaccesibilitatea internetului – persoanele care nu au acces temporar sau permanent la internet riscă să piardă anumite informații ceea ce îngreunează procesul de învățare ulterior;

✓ explicațiile carentiale – uneori aceeași informație expusă de profesori este înțeleasă diferit de către cursanți, pe lângă aceasta este mult mai solicitată responsabilitatea, efortul psihic și inițiativa celor care învață;

✓ mărimea grupului – un număr mare de cursanți îngreunează eficacitatea lecțiilor, în special la orele practice, seminare, unde se solicită oferirea feedback-ului specific și prompt;

✓ neînțelegerea materiei - acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii/cursanții cu rezultate școlare/academice slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Totodată, trebuie menționate avantajele lecțiilor ”față-în-față” [4]:

✓ Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze cursanții în posibilitățile lor de carieră.

✓ Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.

✓ Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.

✓ De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.

✓ În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari, cunoștințe și competențe.

Așa cum am menționat că învățarea este un proces complex, aceasta depinde de o multitudine de factori stimulatori dar și represori. Un factor important în învățarea eficientă este motivația intrinsecă. Atunci când există un obiectiv bine definit, un scop și o dorință de autodezvoltare. Ceea ce este esențial în legătură învățării cu motivația este faptul că ea declanșează și impulsionează acțiunea, astfel facilitează activitatea de învățare. Lumea este într-o permanentă schimbare, în ultimii douăzeci -treizeci de ani extrem de rapidă, și învățarea online confirmă acest fapt [1, 2, 3].

Atitudinea este la fel foarte importantă în studiul online, iar rădăcinile succesului se află în minte celui care învață. Dacă învățarea este percepută ca o povară, atitudinea devine una defensivă și cel ce învață refuză, conștient sau insuficient conștientizat, să evolueze, chiar încercă să saboteze colegii cu succese în învățare, aceasta fiind o abordare gresită. Atitudinea pozitivă față de studii păstrează mintea deschisă și contribuie la înlăturarea gândurilor negative, pesimiste și depresive impuse de tirania lui ”trebuie să învățăm”. Elevii, studenții au obiceiul de a percepe temele pentru acasă, testele și studiul cu o atitudine negativă. Orice experiență nu trece fără însemnătate prin viața noastră, trebuie să privim deschis spre noi oportunități, spre învățare, căci învățarea are rolul de a forma progresiv un tânăr cu o cultură a comunicării, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii, să poată continua procesul de învățare în orice fază a existenței sale. Educația continuă ajută la obținerea succesului. Avem abilități pe care poate încă nu le-am descoperit, iar acestea ne diferențiază de oricare altă persoană. Important este să aflăm ce ne împiedică, de ce nu facem ce ne planificăm. Ușor ar fi să încercăm să facem totul pe rând, pas cu pas. Să ne asumăm responsabilitatea în permanență reprezintă cheie spre succes [1, 2, 3].

Stima de sine are și ea un impact profund asupra succesului școlar și cel academic. O stimă de sine crescută favorizează dezvoltarea potențialului uman. Fiecare dintre noi – și este normal să se întâmple astfel – se străduiește să-și materializeze aspirațiile, să se dezvolte, să progreseze. Când stima de sine este ridicată, individul nu încetează să creadă că merită să reușească și nu face niciun efort spre atingerea scopului său [1, 2, 3].

În acest articol am expus doar câteva idei pro și contra învățământului online. Însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient. Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale cursanților și pentru a le permite fiecărui cursant să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite. Pentru a ajuta colegii să găsească cele mai bune resurse online care să le ușureze viața, prezint o listă de mai multe link-uri utile care oferă ceea ce au nevoie pentru o lecție bună.

BIBLIOGRAFIE

1. NEGOVAN, V. Tendințe de reconfigurare a modelelor de instruire în acord cu evoluția cunoașterii despre învățare. În Zlate, M., (coord), Psihologia la răspântia mileniilor. Iași: Polirom, 2001.

2. RADU, I. Strategii metacognitive în procesul învățării la elevi. În "Studii de pedagogie aplicată" (coord. Ionescu, M., Radu, I.). Cluj-Napoca: Presa Universitara Clujeană, 2000.
3. STAN, C. Autoevaluarea și evaluarea didactică. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2000.
4. Profesor Boambă Eleonora, CSEI <https://www.dascalidedicati.ro/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje/>
5. <https://ro.thpanorama.com/blog/curiosidades/23-ventajas-y-desventajas-de-estudiar-en-linea.html>
6. https://www.unicef.org/moldova/media/4236/file/Working%20Paper%20Education%20and%20COVID-19%20in%20the%20Republic%20of%20Moldova_FINAL%20Romanian%20version.pdf%20.pdf

DIMENSIUNI EXPERIMENTALE ALE INTELIGENȚEI EMOȚIONALE ȘI MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE LA ADOLESCENȚI

EXPERIMENTAL DIMENSIONS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND MOTIVATION FOR ADOLESCENT LEARNING

*Maria Pleșca, dr., conf. univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
Maria Pleșca, Ph.D., associate professor,
SPU „Ion Creangă”, Chisinau
<https://orcid.org/0000-0001-9567-3723>*

CZU: 159.942

Abstract

The article reflects a research sequence on the level of emotional intelligence and the level of motivation for learning in adolescents, demonstrating the relationship between emotional intelligence and motivation to learn. It is revealed that specific to the adolescent stage is a low index of emotional intelligence, which can compromise the normal functioning of the adolescent in school, family, and social media. Emotional intelligence fluctuates depending on age, at the beginning of adolescence being visible the characteristics of a low level of emotional intelligence, at the end of the stage there is an increase in the index of emotional intelligence. Finally, it is concluded that most adolescents with a low level of emotional intelligence show an above-average level of learning motivation. Most adolescents with a medium or high level of emotional intelligence show a medium level of learning motivation.

Key-words: emotional intelligence, motive, emotion, motivation for learning, cognitive interests, an adolescent.

Dinamismul lumii moderne angajate într-o tranziție continuă, impune necesitatea de redefinire a obiectivelor psihoeducaționale în direcția asimilării cunoștințelor, abilităților, pentru formarea personalității elevului ca viitoare persoană activă. Mai mult, educația individului constă în dezvoltarea nevoilor și a motivelor sale iar gestionarea specială a motivației, ca cea mai importantă caracteristică a personalității, este la fel de importantă precum gestionarea dezvoltării mentale și asimilarea cunoștințelor [4].

Motivația școlară este o parte integrantă a dezvoltării personalității adolescentului. În această perioadă apar noi motive, noi orientări valorice, noi nevoi și interese iar pe baza lor, sunt reconstruite și trăsăturile de personalitate [2]. Crește rolul și importanța motivelor în atitudinile comportamentale ale elevilor în prognozarea tendințelor procesului educațional. Problema motivației învățării este una dintre cele mai importante în psihologia modernă [5].